

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ' אדר תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים קג | דף הכולל: ראש השנה כט.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד סעיף ג'.
מוסר: שם עולם - פרק ט' עד 'והמצות עשה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'אמרו רז"ל כנסת ישראל' עד 'כתיב מות וחיים ביד לשון'

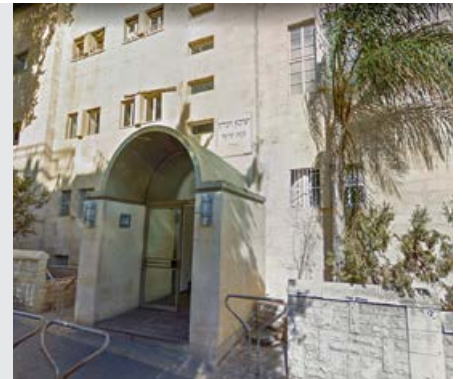

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

הסיפור שמאחורי השלט על בנין ישיבת חברון גאולה | כיצד מנע מרן הגרש"ז אויערבאך את הקמת איצטדיון 'טדי' ברמת שלמה | היום בלילה: סגולה מיוחדת לזכות לשבת שמחה ומרוממת | מה יקרה אם בשבת אחת תאכלו צ'ולנט ובשבת שאחריה ג'חננו? | 2097

פרשת השבוע

יום אחד עבר מר ויצמן ליד בית הכנסת 'שושנים לדוד' ושמע צעקות מלמעלה. הוא נבהל וחשש שאולי הערבים נכנסו לשם. הוא עלה למעלה...

הסיפור שמאחורי השלט המתנוסס על בנין ישיבת 'חברון' גאולה

אמרו עליו בחיפה - שהיתה 'עיר הפועלים' - במקום להביא פרנסה לעוד פועלים יהודים, הוא מבזבז את הכסף על ה'בטלנים' האלו. אותו יהודי היה תמים, וסקרן אותו לדעת אם ויצמן יודע מה מדברים עליו. הוא פגש אותו בבית הכנסת הגדול בחיפה ושאל אותו אם הוא יודע.

אמר לו: כן. והוסיף ואמר: אם יהיה בחור ישיבה אחד שלמד, ותוך כדי הלימוד הוא הרגיש צימאון גדול והיה קשה לו להמשיך, והוא הלך לברו ושתה כוס מים מהברו שאני תרמתי - הכל היה שווה!!!

ממה זה התחיל, מה הוא ראה? הוא ראה את ה'עזה כמוות אהבה', שבתוך תקופת הפרעות מה מעניין אותי, השקיעות בלימוד, הרשב"א ור' עקיבא אייגר. וזה גם מה שראו היהודים בשושן, ולכן הדר קיבלוה בימי אחשורוש כי העמל התורה בכח התורה שבע"פ זה מה שעומד לנו כנגד העמלקים הכי גדולים.

(גיליון 'ארחות חיים')

"אדם כי ימות באהל"

סיפר הגה"צ רבי חזקיהו משקובסקי שליט"א: על הבניין של ישיבת 'חברון' בשכונת גאולה בירושלים, מתנוסס שלט גדול, 'נדבת האחים לבית ויצמן'. הוא היה יהודי מחיפה, בעל בית חרושת גדול. והוא רצה בכלל להקים ישיבה בחיפה. ומה הוא ראה בחברון?

זה היה בתקופה שלאחר הפרעות ואז הבחורים היו לומדים בבית הכנסת 'שושנים לדוד' בשכונת הבוכרים, והיה אז פחד מות מהערבים. יום אחד מר ויצמן עבר ליד 'שושנים לדוד' ושמע צעקות מלמעלה. הוא נבהל וחשש שאולי הערבים נכנסו לשם, הוא עלה למעלה וראה שני בחורים שמתווכחים בלימוד וצועקים, והוא מאד התרגש. אם היום במצב הזה - זה מה שמעניין את הבחורים, השקיעות בלימוד - איתם אני רוצה להיות שותף! ואז הוא תרם את הבנין הגדול.

וסיפר לי יהודי מחיפה, שבאותו הזמן שהוא תרם את זה,

בצעירותו, כשהיה עובר בשער יפו בירושלים וראה אנשים יושבים בבית קפה, כאשר לצד ספל הקפה החריף היתה ליד כל אחד כוס מים - הוא בטוח, שהם עושים כן כדי לצאת מספק ברכה אחרונה...

Olivier Fitoussi/Flash90

פנינים ועובדות נפלאות אודות מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל - לרגל יומא דהילולא | נלקטו ממאמריו של הרב יעקב היילר שליט"א

יום, והשני נולד למטה, שם חושך כבר כיסה ארץ.

היכן נולד החידוש של "יד סולדת"?

פעמים, הפתיע רבינו את סביבתו בתפיסתו המהירה לראות בכל ענין את הנפקא מינה ואת ההשלכה ההלכתית. אירע, שבדרך הברקה קפץ ממקומו והצביע בהתפעלות על נפקא מינה למעשה שהתעוררה תוך כדי שיחה על אחת מהויות העולם.

ומעשה שהיה כך היה: ישב לו רבינו בביתו של הגאון רבי זליג ראובן בענגיס זצ"ל גאב"ד ירושלים ושוחח עמו בדברי תורה. באמצע נכנס לבית, ד"ר וולך ז"ל, והפסיקם בשאלה מעניינת: היות ואני מגדל בחצרי "בכור" ועלה לו החום ונחוץ להקיז לו דם, בכדי לדעת באיזה דרך לרפאותו, האם מותר להקיז דם בכור לצורך רפואתו?

מששמע רבינו את השאלה, פנה לד"ר וולך בהתענינות: "מה זאת אומרת יש לו חום? מה היא דרגת החום?". ד"ר וולך השיבו במדוייק. רבינו, המוטרד כאן ממשוהו צדדי, ממשיך בשאלה: "ואיך אמור להיות במצב רגיל, מהי דרגת ומדת החום שלו בדרך כלל?" שוב השיבו ד"ר וולך במדוייק.

קפץ רבינו מתוך התפעלות של שמחה ופנה להרב בענגיס: "הנה לפנינו דרך לחישוב שיעור יד סולדת בו", והמשיך לחשב את השיעור, וזאת על פי האמור בגמרא "בית השחיטה, צונן הוא". כאן, בביתו של בעל ה'לפלגות ראובן', בעקבות שאלת הבכור של ד"ר וולך, קרם עור וגידים פסקו הידוע בענין שיעור יד סולדת בו. בין הפסקים המפורסמים ביותר של רבינו, אותו פסק שהועתק בעשרות ספרי הלכה ומפורסם בשמו בכל תפוצות ישראל, שעד 45 מעלות צלזיוס, אין לחוש שמא הוא "יד סולדת".

הטיעון שהכריע את הכף

נכדו יד ימינו ונאמן ביתו הרה"ג ר' אהרן גולדברג שליט"א סיפר, בתוך מסגרת שיחה עתירת גילויים אודות פעולותיו הכבירות למען קדשי ישראל, כיצד שיכנע רבינו את ראש עירית ירושלים לא להקים את האצטדיון בשועפט.

בשנת תשל"ט, כשעלה הרעיון לבנות איצטדיון גדול בשועפט, החלו ציבור יראי ה' להילחם במזימה הרעה בכל התוקף. למימון הפרוייקט לא הספיקו התקציבים של העירייה, וראש העיר מר טדי

עודו ילד רך-שנים, חזר רבינו מבית תלמודו ב'עץ חיים'. אותו יום למד לראשונה את המשנה הראשונה במסכת בבא קמא "ארבעה אבות נזיקין, השור והבור והמבעה וההבער". למד הדרדקי הסביר לחניכיו: השור, היינו שכאשר השור נוגח, על בעל השור לשלם את ההיזק.

בדרכו הביתה, חיפש כנראה הילד הצעיר את השור הנגחן. שוורים לא היו ב'שערי חסד'. אולם תרנגולים היו גם היו. ובעוד הוא חושב על השור שנגח, נפל מבטו אל התרנגולים שבאחת החצרות. מי שראה את הנער הצעיר מביט על התרנגולים, לא יכול היה להעלות על דעתו מה עובר במחשבתו ברגעים אלו.

אפס, מיד בשובו הביתה פנה לאביו הגרמ"ל זצ"ל בשאלה: "האם גם התרנגול דינו כשור להתחייב על נזקיו?". האב השיב לו, והוסיף: "מובטחני בכך, שתהא מורה הוראה בישראל".

אותו ילד רך, שראה את התרנגולים ונזכר בקרני השור שנגח, הוא אותו עמוד הוראה, רבינו בעל ה'מנחת שלמה', אשר עיניו, לבו ומוחו היו תמיד עירניים למצוא בכל אחת מהויות העולם את המבט ההלכתי. הוא גילה את הבעיה, ובד בבד גם את פתרונה.

הצדיקים מבית הקפה...

היכן שהתבונן, ראה רבינו את ההלכה. הוא עצמו סיפר, שבצעירותו כשהיה עובר בשער יפו בירושלים, ראה אנשים יושבים בבית קפה, כאשר לצד ספל הקפה החריף היה ליד כל אחד כוס מים. היה רבינו בטוח, שהם עושים כן כדי לצאת מספק ברכה אחרונה, משום שנחלקו האחרונים אם מברכין ברכה אחרונה בשתיית דבר חם בהפסקות, ולכן מניחים כוס מים קרים לידם, כדי שישתו אותם אחר כך בבת אחת. לא עלתה בדעתו של רבינו, סיבה אחרת לנוהגם זה.

האם היית בבניני התאומים?

כשאחד מקרובי משפחתו שב מאמריקה, שאלו רבינו אם ביקר בבניני התאומים' שבמנהטן (כאשר עדיין עמדו על תילם).

כאשר הלה השתאה על התענינותו של רבינו, אמר לו: "הינך יודע שבבנין הזה שייך לפי כמה פוסקים, היכי תימצא, ששני תינוקות יולדו באותה שעה בדיוק, ואולם זמן הברית של שניהם יהיה במועד שונה: כאשר אחד נולד במרום הבנין, שם יש עוד אור

אמצעי הגנה שהרעש לא יפריע, כמו קיר אקוסטי ועוד אמצעים שונים.

זקני בחכמתו ענה לו: "אתה בטח זוכר, כשהיינו בחנוכת הבית של ביה"ח 'שערי צדק', איך שהפגינו שם נגד הארובה שיצאה מהמטבח ומהמעבדות, מחמת העשן, שזה לא בריא לציבור, וזאת למרות שהגביהו את הארובה כמה פעמים והיו שם פילטרים כדי לסנן את הרעלים, בכל זאת, אתה מבין שהחומר היוצא משם הם רעלים לא טובים המתפזרים ויכולים להזיק לציבור, ולמרות שאנחנו לא יכולים לראות את זה, הרוח יכולה להעיף זאת ולגרום לחולי. כך גם תבין אותנו, שהחומרים היוצאים מהאיצטדיון, כמו משחקי הכדורגל, הם חומרים רעילים עבור הציבור שלנו, ולמרות שאתה לא יכול להבין ולראות בפועל את הרעלים הנכנסים אלינו הביתה". כאשר טדי קולק יצא מהפגישה הוא התבטא שאין לו מה לענות על כך, וכי הבין שלא יוכל לשכנע יותר את הרבנים. וכך הפגישה סייעה מאוד לכך שראש העיר ירד מרעיון הקמת האיצטדיון. סוף דבר, שלאחר מספר שנים נבנתה במקום שכונת 'רמת שלמה' ע"ש רבינו ז"ע המאוכלסת באלפי משפחות חרדיות.

קולק היה נצרך גם לתקציבי מהממשלה. הציבור החרדי הפגין נגד מזימה קשה זו ואף נערכה הפגנה גדולה בכיכר השבת.

במהלך המאבק התבטא ראש העיר דאז מר טדי קולק שיש לו תחושה שהרבנים לא מבינים מספיק בענין, ובפרט שהמקום הרי מרוחק מהשכונות החרדיות. טדי קולק ביקש להגיע לזקני כדי לרכך אותו במלחמה של הציבור החרדי נגד המזימה.

ואכן, זכורני שכאשר הוא הגיע לביתו (היה זה דבר נדיר בזמנו שראש עיר חילוני יגיע לרבנים), זקני אף הסתפק האם להביא לו כיבוד, כי יכול להיות שהוא לא יברך. טדי קולק הוא הגיע לפגישה ביחד עם השר עוזי ברעם, וכשהציגו את עוזי ברעם לפני רבינו, שאלו האם הוא נכד של ר' נח ברעם שהתגורר בשערי חסד. זקני סיפר לו שהוא הכיר את הסבא, שהיה יהודי יר"ש, והוסיף: וא"כ וודאי אתה יודע היטב איך שמברכים על כל דבר... וכך בצורה חכמה שכזאת הוא הזכיר לו שצריך לברך, ואכן טדי קולק בירך וכן עוזי ברעם.

בהמשך, החלו לדבר בענין מלחמת הציבור החרדי נגד המזימה. טדי קולק טען שהדבר אינו צריך להפריע היות ויש היום כל מיני

יומא דהילולא

פעם ניסו המשמשים לשכנעו לנסוע לאחד ההרים המושלגים ולשאוף אוויר צה ובריא, אך הרבי סירב. "מה יש שם? - פני יהושע? ר"ן על נדרים? מה יש לי לחפש שם?..."

זאת התורה אדם פי ימות באהל | לקט עובדות על התמדתו המופלאה של כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'ישועות משה' מוויז'ניץ זצ"ל - לרגל יום הארצייט כ' אדר

את אותו הש"ך! כשהבחין בו הרבי, קרא אליו בחיבה: 'יש לי כבר פשט בדברי הש"ך' (מפי חדב"נ הגה"צ רבי מנחם ארנסטר).

עדיין עם השטריימל והקאפטן

"שמעתי פעם מכ"ק מרן אדמו"ר מערלוי זצ"ל, ששבת פעם אצל זקני זצ"ל בשווייץ, בסיום ההבדלה במוצ"ש עברו כל הנוכחים להתברך בברכת 'א גוטע וואך', ולאחר מכן נכנס הרבי מערלוי לחדרו של רבנו לברך ולהתברך, אולם כבר מצא את רבנו זצ"ל יושב ע"י השולחן והוגה בגמרא, בהתמדה ובחיות 'כבחור צעיר' - כהגדרתו. דקות ארוכות הביט הרבי מערלוי זצ"ל בהנאה בלימודו של רבנו זצ"ל, ולאחר מכן ניגש לברך ולהתברך.

"למחרת ביום ראשון עם שחר הגיע הרבי מערלוי לאכסניית זקני זצ"ל ומצא את רבנו כשהוא הוגה בהתמדה, תוך שישב באותו מקום ועם אותה גמרא, עדיין עם השטריימל והקאפטן... ההבדל היה רק שדפי הגמרא זזו כבר בדפים רבים קדימה... - כה סיפר הרבי מערלוי זצ"ל ממה שראו עיניו" (מפי נכדו הרה"ג רבי יעקב מרדכי הגר)

"ידעת התורה של רבנו ז"ע ושליטתו בכל מכמניה, היו הודות להתמדתו ויגיעתו בה כבר מנערותו. כבר אז הבחינו בהתמדתו כי לגדולות נוצר. ככל שגדל והתבגר, לא ידעה התמדתו גבולות. לעיתים למד בחברותא עם אחד מחריפי האברכים בבית מדרשו של ה'אהבת ישראל', הגה"ח ר' מאיר מגיד זצ"ל. באחד הלילות, השעה היתה כבר מאוחרת, אך בעזרת הנשים אשר בבית המדרש עדיין ישב הרבי בצוותא עם רבי מאיר, ויחד התעמקו בש"ך מוקשה בהלכות 'חושן משפט'.

"שעות של לימוד כבר היו מאחוריהם, יחד הגו והעמיקו בדברי הש"ך, זמן תפילת ערבית הגיע, ולאחר שהתפללו הוסיפו להגות בתלמודם. כשהשעה כבר התאחרה, אמר לו ר' מאיר, היות שרגיל להשכים קום מוקדם, צריך הוא ללכת כבר. הרבי, שעדיין לא היה שבע רצון מהבנת דבריו הקדושים של הש"ך, נשאר בבית המדרש להגות לבדו.

"בארבע לפנות בוקר, כבר הגיע ר' מאיר לביהמ"ד, ונפעם לשמוע את קולו הערב של הרבי, החוזר על דברי הש"ך ההוא, כשעומד עדיין באותה תנוחה שבה עזב אותו ביום האתמול, ולומד

"כשהרבי היה במנוחה בשווייץ, היה יושב כל היום בחדרו ולומד ללא הפסקה. פעם ניסו המשמשים לשכנעו לנסוע לאחד ההרים המושלגים ולשאוף אוויר צח ובריא, אך הרבי סירב. 'מה יש שם? פני יהושע? ר"ן על נדרים? מה יש לי לחפש שם?' וכשהמשמשים ענו לו שהרבי ייסע להרים והם יביאו את ספרי הפני יהושע והר"ן וכל מה שהרבי יבקש, חיך הרבי ואמר: 'נו, מדוע צריכים להטריח ולטלטל את הספרים להרים, אפשר להישאר כאן וללמוד ללא הפרעה'.

"היה שם אחד שלא הירפה וניסה שוב לומר שבהרים ניתן לראות מפלי מים מרהיבי עין שמביאים להרחבת הדעת ולמנוחת הנפש, ענה הרבי: 'כדי לראות מים זורמים לא צריך לנסוע להרים, ניתן לפתוח את הברז ולראות כיצד המים זורמים', וחזר ללמוד בהתמדה ולא אבה לשמוע יותר" (מפי נכדו הרה"ג רבי ברוך שטרנבוך).

(הרב טוביה פרינד, 'המודיע', י"ט באדר תשע"ז)

"ניתן לומר שהדבר העיקרי בהזכרות קדשו היתה הקריאה והצו לנצל את הזמן; הוא היה אומר 'עשה לך שרף', 'עשה' אותיות 'שעה' - די צייט זאל דיר ברענען [שהזמן יבער לך]. בכל עת קרא הרבי להקדיש את הזמן - את הימים, השעות והשניות - לשם ה' ותורתו ולהיזהר מביטולם לריק.

"את היסודות הללו, כמו את מכלול דרכי עבודת ה' בקדושה ובטהרה ע"פ מסורת צדיקי בית ויז'ניץ, החדיר בעוז ובתעצומות בהמוני שומעי לקחו שצמאו לדברותיו, באלפי שיחות קודש שנאמרו ונשנו בבית מדרשו מדי שבת בשבתו ומועד במועדו, ובשיחות הדרכה תכופות לתלמידי הישיבות ולבני החבורות. וכן בכל פעם, לדוגמה, כשאחד הגיע להתברך מרבנו לרגל יום הולדתו, אמר: 'נישט פארברענגאן די צייט' וזירו בכל עת שלא לבטל את הזמן" (מפי חדב"נ הגה"צ רבי מנחם ארנסטר).

סגולות וישועות

אף הוא היה אומר: "כל הרוצה לזכות לשבת שמחה ומרוממת, העצה לכך היא, שישוחח בליל שישי מזקני רבי שלום הגדול!"

מדברי קדשו של הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע אודות זקנו הגדול הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהביטש זי"ע

מועדות פניכם?" נקב רבי שלום בשמה של העיר אשר בה מתכונן הוא לשבות בשבת הבאה. "ואימתי תגיעו לשם?" - הקשה רבי זאב בנימה של תוכחה. "ביום שישי, בשעה שלוש אחר הצהריים!" - השיב רבי שלום.

"כלום נוהגים אתם לנסוע ביום שישי לאחר חצות?" - הביע רבי זאב את פליאתו באוזני הצדיק הצעיר שלפניו - "אנחנו, נוהגים ללבוש בגדי שבת כבר ביום שישי בחצות היום, ולהתחיל באמירת 'שיר השירים!'"

"וכי מה עלי לעשות?" - התנצל רבי שלום - "אם ביום שישי לפנות ערב, נכנס אלי חוכר יהודי כדי להתלונן על העגל שחלה ברפתו... מאזין אני לדבריו, ושומע מבין מילותיו את הנשמה השוכנת בקרבו, כמתחננת ואומרת: 'אתה נשמה גבוהה, ואני נשמה נמוכה - אנא, במטותא ממך, הרם נא אותי אליך!' כלום אאטום את אוזני משוועתה, ואעסוק לי באמירת שיר השירים!?" - - -

התפעל רבי זאב מן התשובה, קם ממקומו, תפס בשתי הפמוטות שניצבו על השולחן כשנרות דולקים בתוכם, והחל מלווה את רבי שלום אל עבר הפתח ביותרת הכבוד. תוך כדי כך היה מלמל ואומר ברוב בהתרגשות: "סעו לשלום! סעו לשלום!" - - - (אבן ישראל; בית רוז'ין)

צדיקי הדורות - לרבות צדיקי דורו הוא - לא חסכו במילים

משכמו ומעלה גבוה על אף גילו הצעיר, זכה הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהביטש זי"ע להעפיל למעלות קדושים ולמדרגות עילאיות מאין כמותן. נכדו, הצדיק הקדוש, רבי מנחם נחום משטפנשט, בנו הרביעי של רבינו הקדוש מרוז'ין, נוהג היה לשוחח על אודות זקנו זה בהערכה מופלאה ומיוחדת במינה, ולתאר את מדרגותיו בהערצה מופלגת, עד אין קץ. וכך היה מרגלא בפיו: "כאשר מזכירים שם זקני, רבי שלום מפראהביטש, אין לומר סתם 'רבי שלום', אלא: 'הרבי ר' שלום', או: 'רבי שלום הגדול!' (מילין סתימין, סי' ס"ז).

אף הוא היה אומר: "כל הרוצה לזכות לשבת שמחה ומרוממת, העצה לכך היא, שישוחח בליל שישי מזקני רבי שלום הגדול! ואם אינו זוכר שום סיפור ממנו, יכול הוא אף לשוחח מן השולחנות והספסלים שלו!..." (נר ישראל ח"ו).

פעם שבת הרה"ק רבי שלום זי"ע בעיירה פאוולישט, הסמוכה לעיר סקווירא, ונותר לשהות בה עד ליום חמישי הבא. באותו שבוע הגיע אל אותה העיירה גם הצדיק הקדוש רבי זאב וולף מזיטומיר, בעל "אור המאיר", מגדולי תלמידי המגיד ממזריטש ומזקני צדיקי הדור, ואמר לשבות בה את השבת הבאה.

ביום חמישי בערב, לפני נסיעתו מן העיר, נכנס רבי שלום, הצעיר לימים, להיפרד מרבי זאב הישיש. שאלו רבי זאב: "להיכן

לשחקים. אביו, המגיד, היה אמנם מזהירו על כך בימי חייו, לבל יתעצם בדביקותו יותר מדי, כדי שלא ייפרד, חלילה, מן העולם הזה, ואף לאחר הסתלקותו, היה המגיד מתגלה אליו בחלום ומזהירו על כך. אלא ש'המלאך' המשיך לו הלאה בדרכו ולא שת לבו לאזהרות, ואכן, לא האריך ימים.

"בנו של 'המלאך', הלא הוא רבי שלום מפראהבישט" - המשיך רבי ברוך ואמר - "בחר לעצמו דרך גבוהה ונעלה עוד יותר, אך גם מסוכנת יותר. ומאוד חוששני, אם יתמיד בה ולא יחדול, כי גם הוא לא יוכל להאריך ימים, חס ושלום. אך מה אוכל לעשות? הן ברי לי, כי אף אם אעיר לו על כך ואזהירנו בכל תוקף, לא יטה אוזנו אלי ולא יאות לשנות מדרכו כמלוא נימה!" - - - (דורש טוב; נר ישראל).

ואכן, רבי שלום הסתלק בגיל צעיר, ביום י"ד תשרי, ערב חג הסוכות, בשנת תקס"ג, כשהוא כבן שלושים וארבע שנים בלבד, ומנוחתו כבוד בעיר פראהבישט. בזמן קצר זה, זכה לכל אותן מדרגות שמימיות הנעלות מהשגות אנוש, אשר אף בעיני גדולי צדיקי דורו - אחד מדורות-הדעה של עמנו - היו רמות ונישאות לעילא ולעילא.

(גיליון 'סגולת שלום')

בבואם להעריך ולהביע את גדלותו הנשגבה של רבי שלום ואת מדרגותיו הנוראות. ההפלגות העצומות שנשמעו מפיהם על אודותיו, יוצאות היו מגדר הרגיל.

רבינו הקדוש מרוז'ין העיד פעם ואמר: "כל צדיקי עולם, ובכללם הרב הקדוש מאפטא, ודודי רבי מרדכי מטשרנוביל, אמרו על אבי, כי נשמתו היתה מהיכל 'קן ציפור' וכי הוא היה משיח!" (כרם ישראל)

כאשר חנך הצדיק הקדוש רבי אריה לייב, "הסבא משפולי", את בית מדרשו, הזמין את רבי שלום להשתתף בשמחתו, והושיבו בראש המסובים. בסיום הסעודה, ערך ה"סבא" ריקוד מיוחד לכבודו של רבי שלום, כשהוא מכריז ואומר: "כאשר האבא הוא 'מלאך', והאמא - 'מלאך'טע' (-'מלאכית', באידיש) - אזי נולד כזה בן!" (אבן ישראל; בית רוז'ין)

הצדיק הקדוש, רבי ברוך ממז'בוז', נכדו של הבעל שם טוב הקדוש, סח פעם ואמר: "הכל יודעים, אילו מדרגות גבוהות ונשגבות היו לו, למגיד הקדוש ממזריטש, והיאך הגיע בקומתו עד לגובהי מרומים. גם בנו הקדוש, רבי אברהם 'המלאך', הצטיין במדרגות שמימיות רמות ונישאות, ומרוב דביקותו התמידית בבוראו ללא הרף, עמדה נשמתו לצאת מגופו בכל רגע ולהרקיע

זכנו לגדל

אם בבית שלכם יאכלו בשבת אחת צ'ולנט ובוז שאחריה ג'חנון, מה תהיה המסורת שהילדים יספגו?

סוד האווירה בשבתות ובמועדים, במאמר ייחודי נוסף בסדרת 'הורים מסכיבים לשעון', מאת המחנך הרב פנחס ברייער שליט"א

כולל את המאכלים והבישולים, את השירים והמנהגים - כל אלו יוצרים יחד מבנה כלשהו, שאותו אנחנו מעבירים לדורות הבאים. אם משנים בבסיס, ושולחן השבת מאופיין בריבוי סגנונות, כשמדי תקופה אוכלים מאכלים בסגנון אחר ושרים שירים אחרים, אין לילדים משהו ברור להעתיק, וחבל. ברור שתמיד יהיו שינויים, אבל חשוב מאוד לשמור על בסיס שבו לא נוגעים. חשוב שיהיו כמה שירים קבועים שאותם לא משנים, כדי שגם הנכדים ישירו אותם. כדאי מאוד שהם יזכרו מבית סבא בסיס של מאכלים, שכשטועמים מהם - נזכרים בסבתא.

יש הקפדות ומנהגים שאותם נשמור מכל משמר. זה עשוי אולי להיראות מנהג שולי ולא עקרוני, אולי אפילו משהו שאין לו בסיס הלכתי, אבל זה בעצם חלק מהצופן הגנטי של המשך הדורות.

מי שנולד לתוך זה, אינו מעריך זאת אולי, ולפעמים אפילו לא שם לב לכך, אבל אחינו גיבורי התהילה אשר עזבו עולם

במאמר זה ננסה להתייחס לניהול הבית בזמנים המקודשים: שבתות וחגים. ניגע בנושא ההכנות, האווירה וכל המסתעף. בית הוא לא מוסד שבו מגדלים ילדים שאין להם בית משלהם, תוך כדי סיפוק כל צרכיהם, עד שיגדלו ויקימו בתים לעצמם. בית זה מקום שבו מעצבים את הדורות הבאים. בית זה מקום שבו אנו מחנכים בפוטנציאל גם את הנכדים והנינים. איזה כוח עוצמתי ניתן לנו, ההורים! איזו השפעה על דורות דורות של צאצאים! לכן חשוב והכרחי שהילדים יצאו כשהם מצוידים במבנה ברור ומסודר, בשטנץ שאותו יוכלו להעביר ולהעתיק לדורות הבאים. אנחנו אולי לא שמים לב עד כמה אנחנו מעתיקים את האווירה שספגנו בבית הורינו, אבל בכל צעד ושעל עומדת בזיכרוננו האווירה של שולחנות השבת, השמחה בפורים, ליל הסדר, ההכנות לשבועות, האווירה בימים הנוראים... על אף שכולנו חוגגים את אותם חגים, יש בכל בית אווירה ייחודית; האבא מעתיק את חוויות הילדות שלו, האמא מוסיפה ומעתיקה את חוויות הילדות שלה, וכל זה יוצר סגנון ייחודי של הבית. זה

לשמור, כי זה בעצם מה שמקשר ומחבר את האווירה החיצונית לפנימיות.

ממצרים נגאלנו בזכות שלא שינינו שם, לשון ולבוש. שם ולשון הם דברים שאין עליהם הגדרות הלכתיות מדויקות, כך גם בכל הנוגע ללבוש, אבל דווקא הם שמרו עלינו שלא ניטמע בין המצריים. הסמנים החיצוניים הללו הם המחברים עבר להווה. נשנה, נגוון, אבל לצד זה נקפיד על בסיס קבוע שאותו נשמר, שכן השבתות והחגים הם אבן בסיס להנחלת מורשת הדורות.

ברוגע ובשמחה - גם אצלנו

כשנעמוד על שורשם של דברים, נראה שהרבה תלוי בהכנה. ככל שההכנה לחג ולשבת חלקה ונעימה יותר, התוצאות טובות יותר. אומנם אינו דומה חג הפסח וההכנות לקראתו לחג השבועות, ואינה דומה הכנת שבת בימות הקיץ להכנת שבת חורפית, בכל אופן, נעלה נקודות כלליות:

התארגנות - בגמרא, מסכת גיטין, כתוב שקיים יצר הרע מיוחד הבא לעורר מריבות בערב שבת, אבל לא כתוב שם שאסור להתגבר עליו. כולנו יודעים שבחורף אנחנו מאורגנים בסביבות ארבע, על אף שבקיץ יש לנו שלוש שעות נוספות. הכול עניין של תכנון. בתכנון נכון, אפשר לאסוף את בני המשפחה, ולסכם שאת המתח שחייב להיות במחצית השעה שלפני הדלקת הנרות - מעבירים לשעה שתיים, שבה הכול חייב להיות מוכן... ילדים מתחברים מאוד לאתגר, נופתע עד כמה הם ישמחו לקחת חלק במשימה הזו. כך יהיה זמן לנוח, ונגיע לשבת נינוחים ושמחים. אין דבר יפה יותר ומכבד יותר מכך ששבת המלכה או החג נכנסים לבית שלו ורגוע, ולא לתוך צעקות ומריבות. והדבר בפירוש אפשרי!

במחשבה תחילה - חשוב שנגדיר מראש, אפילו כבר ביום חמישי, את התפקידים ואת מהלך הסעודה. נסדר, נפשר, נחשוב על מוקדי חיכוך אפשריים: מקומות ישיבה, סדר באמירת דבר תורה, יחס שווה, תפקידים של הגשה והורדה מהשולחן ועוד. הילדים צריכים לדעת שבזמן סעודת השבת - אין ויכוחים.

בשובע וברוגע - טיפ חכם העוזר לאווירה רגועה: בדרך כלל חוזרים מהתפילה עייפים ורעבים. שמעתי הנהגה חכמה מאדם גדול שהנהיג בביתו, שעד אחרי הדגים - לא מדברים / מלשינים / מתווכחים על כלום. אנחנו חוזרים מהתפילה רעבים ועייפים, וכל דבר קטן מקפיץ ומעצבן. כשאוכלים כביצה חלה ומנת דגים, הכול מסתדר, שום דבר כבר לא מעצבן.

מותר לומר לילד - 'קודם תשמע קידוש, תאכל קצת, ואחרי הדגים נשמע מה מוישי עשה לך'...

נופתע לגלות, אין בכוחה של חתיכת החלה ומנת הדג הם חזרו להיות חברים...

לקבלת גישה לתכני חינוך שידורים חיים והרצאות של הרב פנחס ברייער הי"ו ניתן [ללחוץ כאן](#)

של הבל ובחרו בדרך ה', ציבור בעלי התשובה, מעידים שחלק מההתמודדות שלהם בדרך העולה הוא בנקודה זו, שאין להם אווירה מהבית שאותה הם יכולים להעתיק, והם צריכים ליצור יש מאין ממש.

להם מומלץ להיצמד לדמות ובית שמלווים אותם, לנשום ולחיות את האווירה, להתחבר ולהפנים. אלו שעשו כך, זכו והצליחו.

סוד הסופגניות ועוגת הגבינה

'אווירה' זה משהו עוצמתי, משהו שמדבר ללא מילים ונספג ברמות העמוקות ביותר שבת המודע. לכן חשוב שהיא תהיה יציבה ועקבית. אנחנו רואים אנשים שעברו הרבה, ואפילו עזבו רח"ל הכול, אבל הגעגוע לאווירה המיוחדת בבית ההורים החזיר אותם לצור מחצבתם. הבית הוא המקום המשפיע ביותר! מושג או ערך שהיו מקודשים בבית, אם הוחדרו מתוך אווירה טובה ונעימות, הופנמו במקומות העמוקים ביותר במוח. זה סוג של הפנמה שאינו נשכח לעולם.

כולנו שמענו את הסיפור המפעים, איך גילה הרב מפוניבז' זצ"ל במנזר נוצרי תוך דקות ספורות, בין מאות ילדים, מי הם ילדים יהודים, ללא שום רישומים, רק על ידי שחזור אווירת קריאת שמע שעל המיטה מהבית.

היו אלו ילדים שהתנתקו מהוריהם בקטנותם ממש, הם לא זכרו שום מושגים יהודיים, אבל האווירה המיוחדת שבה אמא יהודייה קוראת קריאת שמע עם ילדיה - נחקה במעמקי נפשם... כשרק הזכירו להם חוויה זו, נזעקו כולם וצעקו "אמא", "אמא"... נקודה זו הייתה חשובה תמיד, ובמיוחד בדורנו, שבו נוצר מצב שבאותו רחוב חיים, זה לצד זה, חסידים וליטאים, ספרדים ואשכנזים. אנחנו נחשפים לסגנונות שונים; היום מוכרים זה לצד זה צ'ולנט וג'חונן, שומעים שירה חסידית לצד מזרחית, ולפעמים מתחילים הדברים לזלוג לתוך הבית פנימה. הכול על טהרת הקודש, אבל אלו שינויים במבנה האוטונומי של הבית, והם עלולים לגרום שהדורות הבאים לא ידעו בדיוק את מה לשמר כמסורת אבות.

עניין זה מקיף אותנו בכל שטחי החיים. אנחנו צריכים לגדל דור שידע להעתיק חתונה יהודית - מה שרים ואיך רוקדים, ולא ליצור סגנונות חדשים שלא שיערום אבותינו. יש אווירה של שמחת פורים ושל שמחת בית השואבה, ולא כל זמר או קלידן יחליטו בשבילנו מה יראו ויחוו ילדינו. עלינו להיצמד לעבר כדי להעמיד את העתיד, ואולי במיוחד דווקא לסממנים הנראים חיצוניים לכאורה; להיצמד למעטפת כדי שהיא תשמור לנו את הכול.

לכן הקפידו כל כך שלכל חג יהיו מאכל מיוחד ושיר מיוחד, על אף שאין שום איסור לאכול סופגניות בשבועות ועוגות גבינה בפורים. בסך הכול מנהג, אבל תראו איזה כוח יש לו (וכבר כתב זאת רבנו מימון, אביו של הרמב"ם). על הייחודיות הזו חשוב

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

הבטיחו לעצמכם את המתנות לחג הפסח

לאור הביקוש הרב, אנו מדפיסים מהדורות חדשות של ספרי 'דרשו', שימו לב: **אוטומו המבצעים מסתיימים**, אז הקדימו את הזמנותיכם עוד היום, והספרים שכבשו את העולם היהודי בדרך אליכם הביתה

תרום 28 ש"ח לחודש
למשך 16 חודשים
סך כל התרומה 448 ש"ח

וקבל מיידית
סט 'משנה ברורה'
סט 'לקראת שבת'
סט 'דרש דוד'
חמשה חומשי תורה
וספר המפתח על משנ"ב

* משנ"ב - 6 כרכים, לקראת שבת - 5 כרכים, 'דרש דוד' - על התורה 3 כרכים, חמשה חומשי תורה בנכד אהרן, חדש! ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 24 ש"ח לחודש
למשך 16 חודשים
סך כל התרומה 384 ש"ח

וקבל מיידית
סט 'משנה ברורה'
סט 'לקראת שבת'
ספר 'דרש דוד'
וספר המפתח על המשנ"ב - חדש!

* סט 'משנה ברורה' - 6 כרכים, 'לקראת שבת' - 5 כרכים, 'דרש דוד' - על פסח / מסכת אבות, חדש! ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 23 ש"ח לחודש
למשך 12 חודשים
סך כל התרומה 276 ש"ח

וקבל מיידית
סט 'משנה ברורה'
של 'דרשו'
* 6 כרכים

וספר המפתח על המשנ"ב - חדש!

תרום 20 ש"ח לחודש
למשך 10 חודשים
סך כל התרומה 200 ש"ח

וקבל מיידית
סט 'לקראת שבת'
וספר המפתח על המשנ"ב - חדש!

* 'לקראת שבת' סט הספרים שנקרא בשקיקה בכל העולם היהודי, 5 כרכים עם אלפי סיפורים מרתקים לפרשת השבוע מלוקטים מהמבחר של עלוני 'לקראת שבת' של 'דרשו' חדש! ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 21 ש"ח לחודש
למשך 6 חודשים
סך כל התרומה 126 ש"ח

וקבל מיידית
3 עותקים של ספר המפתח על המשנ"ב - חדש!

המבצע לזמן מוגבל 02-5609000

מה קל יותר - לא לדבר לשון הרע, או לא להאמין ללשון הרע?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

אבל שלא להאמין ללשון הרע - זה יותר פשוט, שהרי כל הנמצא בחברת בני אדם יודע עד כמה נכונים דברי ה'חפץ חיים' שאמר 'שרובם שקרנים וכולם גזמנים', והנסיון מוכיח שכשבודקים כל סיפור לאמיתו, מתברר שהוא שונה לגמרי מהאופן בו הוא סופר והועבר לאנשים.

וכותב עוד ה'חפץ חיים', כי גם על שמיעת לשון הרע, אף שאין בדעתו לקבל את הדבר, יש איסור מן התורה, כיון שהוא על כל פנים מטה את אוזנו לשמוע את הדיבור האסור. אמנם, יש חילוק בין איסור קבלה לאיסור שמיעה, שאם שמיעת הסיפור עשויה להועיל לו בעתיד [אם אכן הוא אמת], וכגון שהיה בדעתו לעבוד אצל אותו פלוני, או להשתתף עמו בעסק מסוים או להשתדך עמו - מותר לו לשמוע כדי לחוש בלבד, אך לא להאמין. וכן אם זה לתועלת אחרים, שרוצה לחקור אם הדבר נכון כדי להוכיח לאותו פלוני וכדומה, מותר, כי כוונתו לתועלת ולא כדי לשמוע את גנות הזולת.

היום מתחילים כלל ו' מהלכות לשון הרע, העוסק באיסור קבלת ושמיעת לשון הרע. בגדר איסור קבלת לשון הרע כותב ה'חפץ חיים', דהיינו שאסור להאמין בלב שהסיפור אמת, כי על ידי זה יבוזה בעיניו מי שנאמרו עליו הדברים.

בהגהות 'באר מים חיים' כותב ה'חפץ חיים' כי אין איסור להאמין לעצם העובדות ששמע, אלא לגנאי הנובע מהן. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים בזה מדברי האחרונים, שלפי זה ישנה עצה נפלאה שלא להיכשל בקבלת לשון הרע: מי שמרגיל עצמו לדון כל אדם לכף זכות, נמצא שמותר לו להאמין לעצם הסיפור, שהרי אין חברו מתגנה על ידי זה, שהרי ידון אותו מיד לכף זכות.

ומביאים על כך מה שסיפר הגר"ה זקס, שאמו ע"ה (בתו של הח"ח) התבטאה בפניו, שלדבר לשון הרע זה בידו של האדם, אבל היאך ניתן לומר לאדם שלא להאמין? והשיב לה שאדרכא, לא לספר לשון הרע כאשר היצר בוער בקרבו, זה דבר שאינו קל כלל,

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע טרח הגרי"ש אלישיב להגיש בשמים לנער בר מצוה?

פסחים דף קג

בריך רבא אבשמים ברישא

לתפילת ערבית, ומבלי שיצטרך לעלות לביתו לערוך הבדלה. לצורך כך, ביקש ממספר אנשים דרי הסביבה שיעלו להתפלל תפילת ערבית של מוצאי שבת בבית הכנסת אוהל שרה. המנין עצמו היה מצומצם, ואני, נער שזה עתה נכנסתי לעול מצוות, זכיתי להצטרף למנין זה ולהתפלל עם הגרי"ש במשך שנתיים באופן קבוע.

לאחר התפילה היו עושים הבדלה בעבור הגרי"ש, לברכת "בורא מיני בשמים" היתה שם קופסת בשמים קטנה ועתיקת יומין ששכנה שם משנים קדמוניות. את קופסת הבשמים היו מעבירים

סיפר אברך יקר שכאשר היה בחור צעיר בגיל בר מצוה משפחתו התגוררה בסמיכות לבית הכנסת אוהל שרה. זה היה באותן שנים לאחר פטירת הרבנית ע"ה אשת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל. הגרי"ש היה נוהג ללמוד שם בשבת לאחר סעודה שלישית, ולאחר שהסתיימה תפילת ערבית חזר למקומו והמשיך ללמוד בהתלהבות. אחת הדמויות הייחודיות והנודעות בשכונת מאה שערים חס על זמנו של הגרי"ש וחפץ היה שיוכל להמשיך את תלמודו לאחר תפילת ערבית של מוצאי שבת מבלי שיצטרך לטרוח אחר מנין

תגמור את ה'סיבוב' בין כל המתפללים, ואז ניגש אל האחרון שבהם, לקח ממנו את הבשמים ביקסל, הלך מספר פסיעות, ניגש לעברי והושיט לי את קופסת הבשמים.

הוא, הארי הזקן, לקח עמו את שמונים וחמש שנותיו וגחן לעברי, הילד הצעיר שזה עתה מלאו לו שלוש עשרה שנה. ממרום עיונו בתורה ושקיעתו העצומה, לא שכח לשים לב לכל סביבותיו ולהניח דעתו של ילד צעיר המתפלל במניין של זקנים ואיש אינו מתייחס אליו. חזרתי הביתה, כשהתרגשות רבה אופפת אותי.

(גדולה שימושה)

בין המתפללים אחד לאחד, ולאחר שגמרו להעביר בין כולם, היה המבדיל עובר לברכת "בורא מאורי האש".

פעם אחת העבירו את הבשמים בין כל המתפללים, ואילו אלי, הבחור הצעיר שזה עתה מלאו לו שלוש עשרה שנה, כמעט ילד, איש לא שם לב. אני כשלעצמי לא חשתי בחוסר נעימות כלשהי, הבנתי שמטבע הדברים קשה לאנשים זקנים לשים לב לילד צעיר שזה עתה הפך לבר מצוה ולדאוג שיריח את הבשמים. זהו דבר גיל ומצוי. אולם מתוך מנין המתפללים היה אחד בלבד שנתן דעתו עלי, הילד הצעיר. מרן הגרי"ש. הוא חיכה שקופסת הבשמים

הרב **דוד בוק** שליט"א
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

איזה צום צריך 'קבלה' מראש?

בערב ראש השנה אינו נחשב לתאריך שהציבור רגיל לצום בו, כיון שרבים אינם צמים ביום זה. ובדומה לכך, הנוהג לצום בתאריך מסוים דרך קבע, וכגון שצם בכל ערב ראש חודש - אינו צריך לקבל את התענית, כיון שמנהגו הקבוע נחשב כקבלה מראש.

[שו"ע תקסב, ב, (וראה שם, ה-ו), משנ"ב ט ויד, שעה"צ ת, וביה"ל ד"ה שרגיל; ביאורים ומוספים דרשו, 16 ר24]

כדי להחיל שם 'תענית' על צום שאינו משש התעניות הקבועות לכלל הציבור, לענין אמירת 'עננו' בתפילה, ולענינים נוספים - יש לקבל את התענית באמירה, ביום שלפניה. וראה במקורות בנוגע למועד המדויק של הקבלה. אולם, תענית בתאריך שהציבור רגיל לצום בו, כגון עשרת ימי תשובה וערב ראש השנה בדורות עברו - אין צורך לקבלה מראש, כיון שמנהג הציבור נחשב כקבלה מראש. ובזמננו, הצום

איזה צום אינו טעון השלמה עד צאת הכוכבים?

בעשרת ימי תשובה, למי שהארכת הצום בימים אלו תגרום לו לקושי בהשלמת צום יום הכיפורים. ואין הדברים אמורים אלא בצום שנועד לכפרת עוונות, ומשום שאף צום קצר מכפר במידת מה; אבל צום שנועד לאָבֵל על החורבן, וכדומה, יש להשלימו עד לצאת הכוכבים, גם כשמדובר בצום שאין צורך לקבלו מראש.

[שו"ע תקסב, ב, משנ"ב ט, י, ריג, וביה"ל ד"ה כיון, וד"ה עד]

בהמשך לאמור: צום שאין צורך לקבלו מראש ביום שלפניו, ומטרתו לכפרת עוונות, כגון הצום בעשרת ימי תשובה, כנ"ל, אין חובה להשלימו עד לצאת הכוכבים, אלא אם כן קיבלוהו מראש כקבלת צום שצריך לקבלו. וניתן להפסיקו בזמן 'פלג המנחה', שהוא שעה 'זמנית' (= 1/12 מאורך היום) ורבע לפני שקיעת החמה.

ויש אומרים, שניתן להפסיקו כבר לאחר תפילת מנחה גדולה, וכן נהגו במקומות רבים. ויש להקל בכך במיוחד בנוגע לצומות

מדוע צמים החתן והכלה ביום חופתם?

Yaakov Lederman/Flash90

שאינם חייבים לצום, כיון שמעיקר הדין רשאים הם להקדים את הצום של יום החופה, כך שניתן להחשיב עבורם את תענית הציבור גם כתענית שלפני החופה.

וכמו כן, כשחלה תענית ציבור למחרת חופתם, וכגון שהחופה בערב עשרה בטבת - יש אומרים שאינם חייבים לצום. וכן חתן חלוש, רשאי להקדים את הצום במספר ימים, כדי שלא יכנס לחופתו מתוך התענית.

[שו"ע תקסב, ב, ומשנ"ב יא-יב; ביאורים ומוספים דרשו, 17-19]

מנהג ישראל מימות עולם, שהחתן והכלה צמים ביום חופתם, כאשר החופה ביום; או ביום שלפני ליל חופתם, כאשר החופה בלילה. יש שכתבו שטעם המנהג הוא כדי לכפר על עוונותיהם, ויש שכתבו שהטעם הוא כדי שלא יהיו שיכורים בשעת עריכת החופה והקידושין.

וכשחלה תענית ציבור ביום שלפני יום החופה, וכגון שהחופה בליל י"ב בטבת - יש אומרים שהם חייבים לצום, ויש אומרים

* זמן 'צאת הכוכבים' בנוגע לקיום מצוות דאורייתא - הוא הזמן שבו נראים בשמים שלושה כוכבים קטנים, מפוזרים. וזמן צאת הכוכבים בנוגע לקיום מצוות דרבנן, הוא הזמן שבו נראים בשמים שלושה כוכבים בינוניים.
* אדם הטס תוך כדי תענית למקום שבו זמן צאת הכוכבים מוקדם יותר מבמקום שיצא ממנו - או להיפך, עליו לצום עד לזמן צאת הכוכבים במקום היעד.
* מי שפטור מלצום ואינו צם, לא יאמר 'עננו' בתפילת מנחה. ומי שצם עד לאחר תפילת מנחה - לדעת השולחן ערוך, לא יאמר 'עננו', ולדעת הרמ"א, יאמר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע נהגו בני אשכנז שמוזמר השב בתשובה מגלח את כל שערותיו?

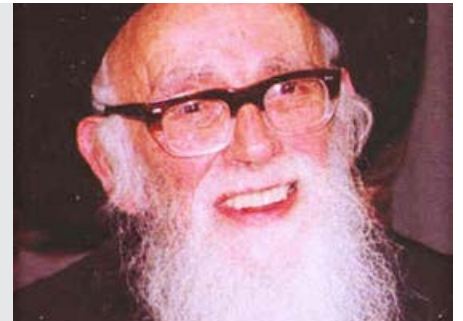
שהלויים הצטוו להתגלח בעת חינוכם לעבודה במדבר, משום שהם באו כ'תחליף' וככפרה לבכורות שחטאו בעבודה זרה בחטא העגל; וזבחי עבודה זרה, מכונים בספר תהילים 'זִבְחֵי מִתִּים', ומצורע - נחשב כמת; וכשם שהמצורע טעון גילוח לטהרתו, כך גם החפץ לשוב מחטא עבודה זרה ולכפר עליו, טעון גילוח.

[ב"י ושו"ע תקלא, ז, ומשנ"ב יט-כ]

מנהג בני אשכנז עוד מימי הגאונים, שמוזמר שעבד עבודה זרה ושב בתשובה, עליו לגלח את כל שערותיו, ורק לאחר מכן הוא שב ומתקבל לקהל ישראל, ומצרפים אותו ל'דבר שבקדושה', כלומר לאמירת קדיש, קדושה וברכו, וכדומה, אשר אינם נאמרים אלא בציבור של עשרה אנשים כשרים מישראל.
מנהג זה, מיוסד על דברי רש"י בשם רבי משה הדרשן,

הלוח היומי

כ' באדר | ר' שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה לייב אויערבאך זצ"ל, ר"י קול תורה וב' מנחת שלמה, הליכות שלמה, מעדני ארץ ועוד

ביום זה כפי המובא במס' תענית (פ"ג מ"ח) לאחר שעבר רוב אדר ולא ירדו גשמים, אירע המעשה עם חוני המעגל וירידת הגשמים.

יארציט:

ת': רבנו יואל ב"ר שמואל סירקיש זצ"ל, ב' בית חדש (הב"ח), אב"ד ור"מ בריסק וקראקא.
ת"א: ר' מאיר ב"ר יעקב הכהן שיף זצ"ל, ב' חידושי מהר"ם שיף ועוד.
תק"ס: ר' דוד ב"ר משה מאגר זצ"ל, רבה של ישיבת בית א-ל.
תשנ"ב: ר' יעקב בן ציון ב"ר נחמן רוטנר זצ"ל, מחליטה, ב' ואספר מעשי י-ה.
תשנ"ה: ר' שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה לייב אויערבאך זצ"ל, ר"י קול תורה וב' מנחת שלמה, הליכות שלמה, מעדני ארץ ועוד.
תשס"ה: ר' רפאל ב"ר שמואל בלום זצ"ל, מקאשוי, ב' טל השמים, ברכות שמים ועוד.
תשע"ב: ר' משה יהושע ב"ר חיים מאיר הגר זצ"ל, האדמו"ר מוויז'ניץ, ב' ישועות משה.

יארצייט מרן הגאון רבי שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה ליב אויערבאך זצ"ל

מתי היה הגרש"ז אויערבך מתמלא בשמחה?

מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך אמר: יום שבו אני מצליח להתפלל את כל התפילות בכוונה הראויה של פירוש המילים והריכוז הנדרש לתפילה, הוא עבורי "יום טוב גדול".

(מעדני שלמה - הליכות עולם - תפילה עמ' תד)

נשתדל להתאמץ לכוין בפירוש מילות התפילה, ובכל פעם שנצליח נתמלא בשמחה על כך.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il